

volubilliter ruinosi peruenientes in terrā fractis cer
uicibus vitam exbalant. **G**reci ergo passim intēreūt
Sed demum troiani multo labore lassati quasi lāgui
da et ineffeminata defensiōe tuent. Ad quod greci in
tolerabili copia pugnatoꝝ glomerose insistentiū cō
tra troianos per scalas ipas castrū ascendūt. alii p
fenestras alii per murorum liberas summitates. et eo
rum per muros vexillis appositis in recōpensatione
suoꝝ interfectoꝝ ab eis quotquot ex ipis iueniunt
aut gladio perimunt aut ruina nemini parcūt. et eta
tis discretione nō habita vniuersos mucrone trica
tos occidunt. **E**t cū nullus troianoꝝ viueret inter e
os greci latibula castri scrutant quicquid inueniunt
vile rapaci preda subripiūt et asportāt et oib9 locis
dereꝝ ablatione penitus euacuatis demū castrū ip
sum euertere decreuerunt. **P**rostratisq; menib9 altis
ipius totum scindit ex ruina murisq; solutis et in fa
cie terre deiectis tam deicientiū studio q̃ igniū flam
mis voracibus submissorū altū thenedon imū tenz
et sic vastatis omnib9 et arreptis greci victores cū p
da maxia eorū reuertunt ad naues.

De grecis mittentib9 ad priamū p restitutōe bele
ne et damnoꝝ factoꝝ per paridem in insula citharee.
Greci itaq; de p̃dictis duob9 castris et eoꝝ incol
absoluta obtenta victoria dum in portu thene
don et eius planicie vitam deducerēt laxiorē agamē
non rex circa suū regimen curā studiosaz exercēs vni
uersos grecos ad quos capta p̃da puenerat de reb9
et spoliis troianoꝝ ex duob9 castris ipis ad se veni
re mandauit et vt oīa que ceperāt ex p̃da p̃dcā secu

afferent. **G**ui statim audito precepto duciseorū om-
nem obedientiā obseruantes cū omnib⁹ reb⁹ captis
ab eis corā ipso celeriter accesserūt secū vniuersa cap-
ta ex preda predicta fideliter in presentia dicti regis
agamennōnis deferentes. **D**e quibus per eundē regē
distributionibus factis equis ea unicuiq⁹ distribuuit
secūduz merita ⁊ qualitates iporum qui ad obtinen-
dam victoriā castrorū predictorū mortē ⁊ vulnera
nō vitarunt. **P**eractis igit⁹ predictis equis partitiōi-
bus vt dictum ē inter homines bellicosos idem rex
voce p̄conia iussit mandari vt vniuersi reges duces
⁊ grecorū p̄cipes sequentis diei aurora surgente cuz
aliis maioribus exercitus iporū in eadez planicie o-
uenirent vbi idē rex celebrare generale colloquium i-
tendebat. **D**iei sequentis igit⁹ mane facto omnes re-
ges grecorum duces et principes ⁊ maiores exercitus
eorūdem in p̄dicta planicie satis hilariter ouenerūt
⁊ eis cōmodis sessionibus collocatis predictus aga-
mennō rex sua dextra ⁊ oris iussu taciturnitatis dic-
tato silentio inter eos talis prupit ī uerba sermōis
Amici reges duces ⁊ principes ⁊ quicunq⁹ maioresq⁹
in p̄sentis aggregationis circulo ouenimus necessaria
causa dictante satis ē per longas ⁊ vniuersas mūdi
partes potētie nostre fortitudo precognita cū mag-
nitudinē viriū nrāz mundus passiz predicet vniuer-
sus grata tamen ⁊ accepta ē diis nrīs illa potētia q̄
superbia caret ⁊ ceruicose elationis vicia non cogno-
uit. **N**otum ē enī omnib⁹ q̄ta mala ex superbie elati-
one pueniūt ⁊ ipi diū mirabili oppositione resistunt
superbis. **S**uperbi enī nullos aīcos habēt ⁊ si quos

habent undecunq sibi aggregant inimicos. **N**az et si
superb9 efficiat amicos multis o3 q3 inimicus existat.
Supbie. n. vicin in nr̄is negociis et specialiter i p̄ti
quātuncūq3 possumus execremur ut sola rectitudis
iusticie linea facta nr̄a p̄fulgeāt et extra nos aliq3 de
superbie vicio nō ipingat. **N**ostis enī noain magna
parte nr̄e potentie ad obtinendā vīdictā de iniuri
is nobis illatis per priamū regē hucusq3 venisse et ig
ni sui terminos in potenti brachio inuasisse. et tanta
sibi nos iam intulisse detrimenta damnoꝝ q3 si prio
troiani nobis extiterāt intimici nunc nobis facti sunt
duriores. **S**cimus enī eos iā multa premunitos po
tentia et ip̄i patenter agnoscūt nos eē sibi vicinos et
si ip̄i possent de dānis factis eis recentē a nobis re
centem assumerent crudeliter ultionem. **U**nitatez ita
q3 potentem habēt et potenter undecūq3 munitā et iō
vires eorum aduersus nos credim9 duplicasse. **Q**uē
quia magna prerogatiua dicit p̄ualere q̄ in suo bol
picio inter suos cognitos et amicos vel in sua p̄uin
cia se defendit. **N**onne cornix suo quiescens in nido
licet sit viribus ip̄a debilior duos conflictus inge
rit in falconem anteq3 capiat ab ipso. et ab ipsa rece
dit sepius vulneratus. **S**ane inter vos non hec ver
ba p̄fūdo vt dubitabile nobis sit troianos nos nō
posse confundere. urbem eorū quātuncūq3 sit fortis
non posse destruere et omnes troianos finali excēdio
posse cōsummare. **S**ed quia laude multa merebimur
commendari si omnia que sum9 de isto negocio nr̄o
facturi discretione ductrice vitata supbia moliamur
Multos enim consuevit in profundū necis immergere

// vte duo folia

♀ messam gratia querendorū victualiū aduenisse que
cū forte sit alia a sicilia potuit eē grecis magis appi
qua q̄ insula sicilie que eis erat valde remota . licēt
hoc ratum sit q̄ sicilia subiecta fuerit ditioni grecoꝝ
In hac igit̃ puincia messe achilles ⁊ thelephus ī co
pia trium milium milicū strennuoꝝ cū multo nauigi
o perueniūt quibꝫ cū eorū nauibus applicantibꝫ ad
litora terre predictę ⁊ eis in terrā descendētibꝫ r̄x teu
eram cū multis militibus ⁊ multis cateruis pedicūꝝ
ostipatis peruenit ad litus vbi achilles ⁊ thelephus
descenderant ī comitiua suoꝝ . **S**ui statim insurgētes
ad arma dū regē ⁊ suos extra se venire sunt infallibi
liter suspicati nec pati velle eos in sua terra aliquo
mō eē aīosis virtutibꝫ se extra eos pliose presentant.
Suid ultra? **B**ellum feruet asperrimū inter vtrosqꝫ
hinc inde cadunt cadauera gladio trucidata . multi
cadunt ex grecis / sed plures ex inimicis eoꝝ . **L**icet . n .
greci multa virtute vigerēt / tamen resistere aduersari
oꝝ numero triplo maiori vix poterāt . **E**t reuera
omnes greci ibi fuissent nequiter interfecti nisi fuiss̄
ille mirabilis in operibus armatoꝝ achilles qui mē
to studio contemplatus q̄tatem pugnantū ⁊ qua
litate ipsorum percepit ⁊ vidit regē theucram in me
dio oſlictu bellantū extra hostes suos dāna grauita
infligentem . **S**uare idem achilles impetuose dissiluit
in oſlictum frangit ⁊ disrūpit acies vniuersos inter
ficie qui eius oſpectui se opponūt ⁊ q̄ ad sui trāsitū
non aperiunt sibi viam . **A**d regez ergo theucrā velut
leo rugiens applicat ip̄m impetit ense nudo crebris
vexat ictibus vulneribus sauciat . ⁊ eius galeę laq̄is

laqueis viriliter extirpatis arreptum regem per violentiam prostravit in terram elevatq; mucrone ipsum interficere furibundus intendit. **Sed** thelephus qui secundus ab achille pugnabat ut sentit achillem sic in regem theucram crudeliter insuere et elevata dextra velle ab eo eximere caput eius in medio utriusque se ingerens descendente ictum accipit scuto suo et pia voce humiliter deprecatur achillem ut regi theucraz letaliter vulnerato quasi mortuo et devicto mortem ultimam pro sua benignitate remittat et vite spacium victo victor indulgeat qui se sibi quasi victum iunctis manibus offerebat. **Ad** thelephum igitur illico respondens dixit achilles. **Eue** nam causa te movet contra publicum hostem nostrum exercere gratiam pietatis qui tanta crudeli requisitione in sola sua armorum confidentia nos primo vexavit. **Iustum** est ut ipse cadat in foveas quas parabat. **Cui** thelephus. **Dñe** iste rex fuit quondam patri meo multa familiaritate coniunctus. **Et** ego dum quidam vice in hac terram suam casualiter divertissem infirmi honoris mihi apuit gratiam et utilium servitiorum copiam in me in maxima caritate perfudit. propter quod eius vite dispendere totum abhominor et abhorreo mortem eius. **Cui** achilles. **Ece** illum trado tibi recipe et de eo consequaris finaliter tuum velle. **Rege** itaque theucraz sic a manibus achillis avulso et ab eo instantis necis exilio liberato belli est finis impositus secedunt turme greci victores redeunt ad naues. **Rex** autem theucram ad sua regna deducit semivivus. **Ad** cuius preces cum multa humilitatis devotione porrectas thelephus et achilles incedunt cum ipso in cuius regnum recipiunt hospites

In terram in bellum pſiliunt aſoſi ⁊ in troianos uiri
liter irruūt ſic dure ſic acriter q̄ eos retrocedē coege
runt. **S**ꝫ troianoꝝ innumerabilis multitudo q̄ non
dum bellum attigerat in grecos impetuoſe ſe dirigit.
⁊ exaſperato bello in maiori ſeruore greci retrocede
re ſunt coacti qui tam ulterius reſiſtere non valentes
retrocedendo extremū peruenērūt ad litus. **T**ūc vlix
es rex ſuo nauigio in terram applicuit q̄ celeri curſu
cū multa caterua pugnantiū descendit ⁊ venit ad bel
lū. **C**ōmitent ergo bellū duriffimū reſumūt greci viꝛs
ī vlixis aduētū ⁊ faciētes ipetū ī troianos viriliter ip
ſos expugnant. **V**lixes aut̄ velut leo rugiens in me
dio aciez in ſignis armis ⁊ lancea quā geſtabat ī ma
nu multos interfecit ex troianis nūc alios vulnerat
nūc alios proſternit ab equis. **Q**uē dū philimenis fē
paſſagionie vidit in tanta ſtrennuitate bellātē tanta
damnificantē clade troianos eques irruit in vlixem
⁊ ab equo deiecit eundē ⁊ vlixes pedes habuit neces
ſe bellare. **S**ꝫ philimenis vibrata in vlixē lācea quā
gerebat impulſu duriffimo ꝑcuſſit vlixē tā graniter ⁊
tā dure q̄ eius ſcutō ofracto fulgētis lorice peruenit
ad ſquamas. **Q**uibꝫ diſciſſis ⁊ apertis vlixes ipel
lentis iccū ſuſtinere nō valēs in terrā cecidit reſupinꝫ
nec tū ex inſlicto ſibi. vulnere ſtupēfactiꝫ inſurgit ce
ler ⁊ vibrata verſus philimenē lancea quā gerebat
in multis viribꝫ lacertoꝝ ex ſummitate ſcuti verſꝫ gu
lam philimenis vulnere letali ꝑcuſſit. **N**ā eiꝫ ofrac
tis armis ⁊ lorica diſrupta ipellentiꝫ vlixis acuta ⁊
ſecabilis lancea eiꝫ gule organicas venas intercudit
Eua de cauſa ꝑgilimenis letaliter vulneratꝫ ab equo

decidit semiuuius **B**uem troiani putantes extinctū
in multa uirtute belli ipsū a manibus grecorum eripi
unt et in scuto positum velut exanimē trans miserūt ī
troiā **D**e putatiua igitur morte philimenis troiani
curbati sunt valde et nisi fuisset ille casus qui tunc in
tercidit de vulnere philimeni totus grecorum exerci
tus qui descenderat et debellabat in terrā deuictus ī
fallibiliter uite sua ultia dispēdia defleuissz **S**z ad hoc
thoas rex tholie cum suis nauibus ⁊ agamennō rex
totius exercitus imperator cum suis menelaꝝ rex cū
suis ⁊ nobilis thelamoniꝝ ajax cum suis ad litus ap
plicāt subito in terram ascendunt troianis intenden
tibus circa bellum asperrimū oꝛa grecos alioꝝ qꝫ pa
rum ante descenderāt ⁊ inuicem cū troianis preliū o
fouebant **U**niversos ergo equos eoz a nauibus ex
trabunt ⁊ eis ascendentibus in eosdem ī multa pug
nandi virtute prelio se imiscunt aduersusqꝫ troianos
impetum facientes frangunt lanceas ⁊ in ipsarū fra
gore innumerabiles troianos prosternunt ab equis
quosdam mortuos quosdam letaliter vulneratos .
Instauratoqꝫ bello multi intererunt de troianis .
Tunc p̄hesilaus rex philardoriū multo labore las
satus qui tot labores armorū passus extiterat illo
die parum a bello secessit ⁊ ut respirationis aurā as
sumeret ad litoris extrema peruenit ubi bellū fuerat
primitus inchoatum. **I**biqꝫ percepit quasi omnes su
os in bello premortuos in quoz morte latentes mī
tas p̄duxit lacrimas ⁊ multum exinde commotꝫ ad
irā spūm reassumpsit ut ad bellum itezꝫ se offerret spe
rās de suoz nece vindictam osequi ī multoz iteritu

X Inconsulta facilitas ⁊ illius aggressura negotii q̄ mē
to examine consilii non decocta per superbie impetū
ad acus subito deducit⁹ repentinos. Scimus prete
rea priamum regem non eē diu qui nos per suos spe
ciales nuncios requisivit ut exionam sororem suaz si
bi restituere deberemus. Sed nos multa superbie ela
tione tumentes requisitionem eius audire improuida
responsione negauimus que si nobis exaudita fuiss⁹
damna graua in cytherea nobis illata sic enormiter
non fuissent ⁊ regina helena que de melioribus grece
sua ⁊ suorum virtute censetur a patrie sue magnifica
statione non fuisset abducta nec nos qui pro recupe
ratione eius ⁊ illatis nobis iniuriis appetimus vlti
onem nō essemus in tantis laboribus ⁊ expēsis ī tē
a nostris patrie litoribus elongati quid sit proinde
nobis pro certo futurum prosperum vel aduersum
penitus ignorantes. Et ideo si de beneplacitis nr̄is
⁊ pro sano consilio videret⁹ acceptum ut labores la
boribus addere deuitemus ⁊ quod in honoris nos
tri gloria redire ad p̄pria mereamur ad eūdem regē p̄
amū nr̄os nūctos speciales destinem⁹ ut nobis volū
tarie helena raptā restituat ⁊ nobis satisfaciat de his
q̄ contra nos p̄ paridē sunt om̄issa. Sed si rex priamus
velut sapiēs hoc duxerit acceptādū hōrabilis erit re
di⁹ nr̄ ad p̄pria nec a troianis āplis exigere de iurē
dēm⁹. Si uero duxerit recusandū duo laudabilia p̄
iure nr̄o pugnabūt iusticia. s. ⁊ nr̄a potētia excusata.
Et cū p̄ mūdi partes hoc a nobis p̄cessisse vulgabit⁹
inreparabit⁹ ab audientib⁹ dementia troianoz ⁊ nos
ter commendabit⁹ ubiq⁹ processus ab omni superbie

vicio excusatus. **N**am et si postmodum in nostram vin-
dictam in troianos durissimas penas inflixerimus
eos passim in ore gladii perimendo evertendo fundi-
tus terram eorum mulieres eorum perbenni vituperio et
seruituti perpetue tradendo. Nullus erit qui nos ex
inde poterit rationabiliter increpare. Attendatis er-
go si placet si iuxta verborum meorum monita hoc sit
a nobis efficaciter exequendum. **P**is igitur dicitis ex cir-
cūstantibus multi fuerunt qui premissa verba dixerunt
exequenda non esse. **A**lii laudauerunt expedire sic fieri
ut rex ipse decreuit. **E**t dum ad hoc omnes postremo u-
nanimiter conuenissent diomedem et ulixem in eorum nun-
cios elegerunt. **Q**ui statim se accingentes ad iter sole ce-
li tenente iam medium ad troiane urbis mentia peruene-
runt et intrantes in ipsas ad magnam regis priami regi-
am se offerentes descendentes ab equis marmoreos
gradus scandunt. **C**umque venissent ad atrium spaciosi ues-
tibus mirati sunt ipsi palatii edificia tam miro ar-
tificii opere circumfusa / sed potius sunt mirati dum in
medio ipsius atrii inspexerunt quandam arborē manu-
factam mathematicæ artis subtili ingenio constructam dum
eius stipex esset ex auro gracilior lancea in duodeci al-
titudine cubitorum in cuius stipitis summitate arbor
ipsa mirabilis latitudinis se diffundebat in ramos.
qui totum ipsum atrium longa circumfusione tegebant.
Erant enim rami ipsi partim ex auro partim ex argento com-
positi sic ut eorum folia et flores eorum in multa diuer-
sitate gemmarum eorum fructus editi radiarent. **L**onga
igitur ipsi duces ex eius inspectione contenti ductu me-
torum portas camerarum ascendunt et peruenientes

in locum ubi rex ipse priamus in multa suorum nobilium comitibus sedebat non sunt regem ipsum alicuius salutationis oraculo venerati. Sed eis velut in eis opposito considentibus sic illi est affatus ulixes. Rex priame si te primo salutationis verbis non exquisivimus non mireris cum te capitalem habeamus in hostem et hostis sui hostis non debeat orare salutem. Agamenon frater cuius nos ad te legati sumus per nos mandat tibi ut reginam helenam de sui regni terminis violenter ablatam restitui facias regi suo et damna gravia grecis illata per paridim natum tuum iuxta voluntatem eorum ad presens studeas resarcire. Quod si feceris salute saluti consilii poteris. Si autem hec implere forte contemnes ipse respice quanta tibi et tuis sint mala finaliter peritura. Nam tu infelici morte succumbes universi tui crudeli nece peribunt et hec tua nobilis civitas tota cascabit ex ruina.

Quod rex priamus respondit nuntiis grecorum ad se missis. Ex itaque priamus intellectis verbis ulixis nullius expectata deliberatione consilii sic respondit ulixi. De narratione verborum vestrorum ammiratione multa commoveor cum a me talia requiratis. Quam regem victum et hostem in exterminio positum vix decerent. nec puto grecos vestros adversus me tantis viribus prevaluisse. quod ad faciendum que dicitis cogi deberem. Ipsi enim petunt a me sibi satisfieri que satisfactionis iudicio sunt subiecti cum et ipsi sint causa et si forte fuit aliqua fuit illa per quam ipsi hec mererentur. Interfecerunt enim mihi patres et fratres et quoscunque coniunctos. urbem meam